

Chiến Lũy Hoa

Quý Thử

Hơn một tháng nay chị Sơn không còn bắt chí nặn mụn cho anh Bốn Hòa. Anh biết chị không còn thương mình. Không còn yêu thì sống với nhau làm gì? Anh đã ký vào đơn thuận tình ly hôn. Mấy năm gần đây vợ chồng Bốn Hòa không thuận. Anh chị thường hay gây gổ. Anh nghe chị nói hàng trăm lần câu, "*tôi chán anh, tôi ghét anh, tôi hận anh...*" Nói gì thì nói Bốn Hòa biết vợ còn yêu thương mình, anh nhất quyết không chịu ký đơn. Anh hy vọng một ngày nào đó vợ sẽ hồi tâm. Nhưng nay thì mọi việc theo anh đã thay đổi cả rồi.

Từ hồi mới thương nhau chưa thành vợ chồng, Bốn Hòa biết Sơn có cái tật thể thiện tình yêu một cách mộc mạc, giống như con vá nhằn bọt chét cho con vện. Buổi trưa lúc gió hiu hiu từ sông Cái thổi lên, chị ta thường ghì đầu chồng xuống gối lên đùi mình, bắt chí nặn mụn cho chồng. Chị làm việc này một cách thích thú say sưa. Nay Sơn không còn thích thú việc này có nghĩa là trong tâm hồn cô ta đã có sự thay đổi, chuyển biến quan trọng. Nhiều khi Bốn Hòa còn đặt chút hy vọng. Hay đầu mình hết cả chí, mặt mình hết mụn? Không. Thỉnh thoảng anh còn nghe mấy con chí bò nhột nhột da đầu. Sờ tay lên mặt còn thấy sần sùi. Vậy thì hết cả rồi, chẳng còn hy vọng cứu vãn hạnh phúc gia đình.

Gần đây anh thấy vợ thay đổi rõ rệt. Sơn thường vắng nhà, anh có hỏi thì vợ gây sự, anh nhin, Sơn làm tới. Anh nghe thiên hạ đồn vợ mình thường lui tới nhà con mụ Phấn. Mụ này cũng mới bị chồng bỏ. Phấn là chị Sơn. Hình như nơi ấy là điểm hẹn hò còn người đàn ông cụ thể nào thì anh chưa biết. Thực sự anh không dám biết. Bốn Hòa tin chắc mười mươi rằng vợ mình không còn bắt chí nặn mụn cho mình là đi làm cái việc đó với thằng khác rồi. Và thế là anh quyết định ly hôn.

Anh còn nhớ buổi trưa hôm đó. Sơn ném tờ giấy học trò trên đầu có viết cái câu muôn thuở của đơn từ, dưới viết hàng chữ lớn nắn nót "Đơn thuận tình ly hôn". Tờ giấy này chẳng lạ gì với Bốn Hòa. Đến nay nó đã nhàu và cũ vì cứ mỗi lần có gây nhau lại thấy Sơn lôi ra bắt anh ký. Trước đây anh từ chối nên chẳng quan tâm, chẳng đọc, nay anh ký. Anh trịnh trọng ngồi xuống, xắn tay áo, mở nắp chiếc bút máy, đọc tờ đơn, đọc chậm và kĩ, anh sửa mấy lỗi chính tả và mấy lỗi viết sai "ngiên cứu" Sơn viết thành "nguyên cứu". Và anh còn chậm rãi hơn nữa nắn nót ký một chữ thật đẹp. Sơn đứng một bên, tay chống nạnh, mặt tỏ thái độ khó chịu, nàng rửa thắm: "*Bộ dạng quan cách giống như ngồi cơ quan ký đơn từ cho dân, ngó phát ghét!*" Sơn cất tờ đơn, hôm sau đem đi nộp. Tòa án đòi án phí, Sơn nghĩ, làm cái thân nguyên đơn cũng khổ, chưa biết được thua thế nào đã tốn tiền.

Mấy lần tòa án huyện đòi tới hòa giải. Cô thẩm phán trẻ măng kiểng chồng không ra cũng vì nhan sắc quá tệ. Nói như mấy tay sờn sờn trong xã này thì cô này chưa nếm mùi đời, chưa biết hơi hám thằng đàn ông ra sao mà hay lên mặt dạy mấy ông già bà già phải sống với nhau thế nào cho phải đạo. Hai lần hòa giải bất thành, đưa ra tòa, tòa cho ly hôn. Bây giờ trên mặt pháp luật hai người đã thành người dưng nước lã. Riêng về vấn đề tài sản, vì hai bên không nói nên tòa án áp dụng nguyên tắc: Chỉ xét xử khi có yêu cầu. Vì thế bản án chẳng đá động đến tài sản.

Cũng vì thế mà bản án để lại một hậu quả lạ đời, thế gian hi hữu. Bốn Hòa và Sơn vẫn còn sống chung dưới một mái nhà. Cái "tế bào xã hội" này không còn tồn tại trên pháp luật song trên thực tế còn nhiều vấn đề cần giải quyết.

Trước tiên là cái giường. Trong nhà chỉ có mỗi một cái giường gỗ, chiếc giường này cũng có lai lịch của nó. Bốn Hòa nghĩ, không mê tín cũng phải xét lại. Rước làm chi cái thứ của nợ này về làm lễ hợp cẩn động phòng trên nó? Lúc trước cô Phấn đã cản, nói giường này của cô Thu vợ anh Đống, cặp này cũng đã gãy gánh giữa đường, xui lắm đừng có mua. Nhưng anh Bốn tiếc vì Thu kẹt tiền nên bán rất rẻ. Nó chắc chắn mà lại đẹp, làm toàn bằng gỗ sao dư ra trong đợt Hương Bảo đóng ghe bầu. Giường rộng thước hai, nằm một người thì rộng, hai thì chật. Lúc mới lấy nhau Sơn rất chăm chút cho chiếc giường. Sẵn có cặp áo gối thêu loan phượng người ta mừng đám cưới, Sơn cẩn rắng bỏ thêm trăm ngàn mua tấm nệm mút dày một tác nằm cho êm. Sơn nói trong nhà nơi nào bê bối cũng được, riêng cái chỗ ngủ phải thoải mái đẹp đẽ. Nàng mua tấm vải bông làm màn cửa sổ. Và mua thêm mấy thước vải nữa làm khăn trải giường. Tấm vải có hình một hàng dây leo lá xanh hoa vàng trái đỏ cuốn quít uốn lượn bên nhau rất mỹ thuật. Khi trải ra ngay thẳng, hàng dây leo nằm chính giữa giường, nó chia mặt giường ra làm hai phần bằng nhau. Về sau hàng dây leo này hóa thành "**CHIẾN LŨY HOA**". Cái biên cương bằng hoa xinh tươi này giữ vai trò hệ trọng trong cuộc sống của hai người.

Trong nhà chỉ có một cái giường. Ly dị rồi vợ chồng ngủ đâu? Cả hai người không muốn mình là kẻ bại trận phải ôm chiếu trải xuống đất mà nằm. Đêm đầu tiên sau cái buổi sáng mà bà chánh án đọc bản án ê a như thầy chùa tụng kinh: "*Chấp nhận li hôn. Hai người có mười lăm ngày để chống án...*" thì vợ chồng Bốn Hòa thức thiet khuya, người này đợi người kia hành động ra sao mà liệu. Anh Bốn lấy bản báo cáo của xã ra xem. Chị Son đem nôi niêu ra giếng kì cọ, chờ mãi không thấy Bốn Hòa xách chiếu đi nơi khác ngủ, Son ngồi lâu buồn ngủ quá rửa tay vô giường nằm trước. Chị nằm sát trong vách, phía sau "Chiến lũy hoa" Chị nằm suôn đuột, hai cổ chân gác lên nhau. Trước đây Son có thói quen nằm cong người như con tôm, bây giờ nằm cong không được vì nó vi phạm chiến lũy hoa. Nửa đêm có khi Son ngủ quên gác chân qua, nhưng khi giật mình tỉnh dậy rụt về phía bên này.

Khuya anh cũng vô nằm. Anh nằm thẳng, hai tay để trên bụng. Anh nằm theo cái kiêu mà thằng cha Tư Bắp Sú mỗi khi liệm người chết lấy rượu trắng phun, nắm tay chân rồi để nằm như thế, sau này cho vào áo quan không vướng. Về sau cách nằm này trở thành thói quen của cả hai người. Cũng nhờ nằm kiêu ấy mà mỗi bên chỉ sáu tấc, mà biên cương vẫn được tôn trọng. Đêm đầu tiên tuy hai người không bàn bạc song "Chiến lũy hoa" được mặc nhiên công nhận làm biên giới chung. Bản án ly hôn, nhờ có nhân danh nhà nước cho nên vẫn có hiệu lực cả pháp luật lẫn luân lý. Nó làm cho hai bên sáng ra mắc cỡ không dám nhìn mặt nhau. Giống như trai gái bồ bịch không phải vợ chồng mà nằm chung giường!

Chuyện ngủ tạm yên, còn chuyện ăn? Cái ăn cũng vô cùng phức tạp nên không dễ gì giải quyết. Hai người còn có chung nửa bao gạo, bao than năm lít dầu hỏa, chai nước mắm, chực trứng vịt, cân nếp, thúng đậu đỗ gia vị và chị còn giữ của chung lương tháng bảy... Trưa hôm sau, từ trụ sở, trên đường về, anh tưởng tượng ra cái cảnh thê thảm như sau: nhà cửa vắng tanh, bếp núc lạnh ngắt, trên cái bàn ăn dính đầy lọ nôi chỉ có mấy con ruồi bu... Anh cũng đã có "phương án" đối phó. Anh tính về nhà để cái cặp rồi qua Tám Bến Xe kêu tô phở bò, cho thật nhiều nước lèo, mua thêm ổ bánh mì, cũng lưng lửng bụng, sau đó chấm thêm bánh mì vào nước lèo, thứ này vô bụng nó nở trương ra no lâu lắm. Anh tính sau này sẽ lo việc ăn uống, ăn cơm tháng hay ăn cơm tập thể, tính sau. Bây giờ phải nhanh chóng chống lại "lệnh cấm vận cơm" của vợ trước mắt cái đã. Nhưng khi mới bước tới cửa anh đã nghe mùi cá chiên, cá ướp muối phơi nắng vài giờ, gọi là muối sươi rất quen thuộc và anh vốn ăn mặn, rất thích. Dưới bếp mùi và tiếng dầu mỡ sôi vọng lên. Anh tự hỏi, nó nấu thì ngon đó, nhưng biết nó có cho mình ăn không? Anh ra sau rửa mặt xong lên nhà trên đã thấy mâm cơm giống ngày thường. Anh còn chần chừ chưa dám ngồi vào đã thấy có hai chén hai đôi đũa, như thế mặc nhiên Son chấp nhận cho ông chồng cũ ăn. Anh yên tâm ngồi xuống xới hai chén cơm, lấy hết sức can đảm kêu:

- Lên ăn cơm nè!
- Ăn trước đi!

Anh đợi thêm lúc nửa không thấy chị lên mới chịu ăn. Son cũng đâm ra ngỡ ngàng ngập với anh. Đã ăn với nhau bao nhiêu bữa sao hôm nay thấy hai người lên ngồi ăn chung nó chương chương thế nào. Nàng không lên. Cái gì anh Bốn Hòa cũng gấp một nửa. Con cá chiên anh gấp một bên rồi lật úp lại. Đĩa rau muống xào anh chia đôi. Cái trứng luộc anh xấn hai. Tô canh nước rau muống vắt chanh anh lấy chén chia đôi. Anh ăn uống khéo lắm nên ăn xong nhìn vào vẫn thấy như chưa có người ăn. Về sau cứ cách này làm mãi cũng giải quyết được cái ăn.

Còn chuyện ở tương đối đơn giản. Cái nhà này của xã cấp cho hai vợ chồng, anh cán bộ, chị cũng cán bộ, không phải của riêng ai nên đỡ tranh chấp. Trong nhà dần dần hình thành một lối sinh hoạt kỳ lạ. Anh ra cửa trước, chị về cửa sau. Anh ở ngoài sân, chị đứng trong nhà. Anh lên nhà trên, chị xuống nhà dưới. Ban đầu quần áo ai người ấy giặt. Sau chị thấy áo quần dơ anh bỏ bữa bãi chị cũng giặt giùm. Cơn mưa chiều đột ngột ập xuống anh cũng chạy ra quơ quần áo vợ vô nhà. Họ sống theo kiểu rất đặc biệt. Trong cái chung có cái riêng, và trong cái riêng cũng có cái chung. Sáu tháng đầu tiên "chiến lũy hoa" vẫn tỏ ra hữu hiệu trong việc ngăn ngừa chiến tranh. Đêm đêm chị nằm sát trong xó, có nghiêng người cũng úp mặt vào vách. Còn anh thì suốt đêm nằm theo kiêu lão Tư Bắp Sú xếp đặt người chết nằm, anh ngủ không rục rịch. Lâu lâu chị cũng có đem tấm khăn trải giường đi giặt. Lúc trải lại, chị vốn là người công bằng vẫn để cho cái cột mốc rạch đôi sơn hà chia giường thành hai phần bằng nhau.

Trước kia anh nghi chị ngoại tình nên đã đi bắt chí cho thằng khác. Song bây giờ anh biết đã nghi oan. Lâu lâu vẫn thấy tay chân chị ngứa ngáy vì chẳng biết dùng vào việc gì. Chị cũng không còn giận anh. Chị thấy không đến nỗi phát chán phát ghét, phát hận anh. Anh cũng chẳng còn cảm thấy sống với người đàn bà này là khổ

sở "điên cái đầu" như anh đã từng nói trước đây. Kể từ khi sống chung nhưng không phải vợ chồng, chẳng có gì để gây lộn, để cái mà ông thầy Sáu Đậu nói vợ chồng tuổi tuất tuối mỗ thường khắc khẩu như chó với mèo, gặp thì gây chó chẳng bỏ nhau được. Bây giờ sống như hai người làm sao "khắc khẩu" Căn nhà trở nên êm đềm giống như thời mới cưới. Phòng ngủ nhuộm một thứ ánh sáng phản chiếu lá xanh. Buổi sáng anh vẫn giữ thói quen dậy sớm bưng cốc nước trà ra mấy chậu hoa, ngắm hoa, chăm sóc cho hoa. Tội nghiệp, thời gian vợ chồng lục đục quên cả chăm hoa, chúng héo tàn cả. Bây giờ tạm yên anh mới bỏ công ra chăm sóc, nhổ mấy gốc hồng thay đất khác, cắt cành, tưới nước và đã ra lứa hoa đầu tiên. Chị tháo chiếc màn cửa đem giặt, treo lên lại. Phòng ngủ vợ chồng nhuộm một thứ ánh sáng huyền ảo, rất quyến rũ. Cái "chiến lũy hoa" cũng thành dịp dàng.

Hồi mới lấy nhau, vì anh và chị đều là cán bộ nên họ tự nguyện sinh đẻ có kế hoạch, chưa muốn có con. Chị là cán bộ phụ nữ hăng say vận động chị em đẻ ít đẻ thưa không lẽ mới lấy chồng đã ôm bầu còn đi vận động ai? Vài năm sau chị muốn tháo cái vòng ra để có đứa con cho vui cửa vui nhà gặp lúc vợ chồng bất hòa, chị không tháo nữa. Chị nói: "*Để cho bố ghét thằng chả!*" Chị biết anh ham con lắm, nhưng ấy là cách trừng phạt chồng. Bây giờ là phụ nữ độc thân chị có quyền tháo vòng ra, chị lại nghĩ mình mới ba mươi hai, không lý ở góa? Giờ lấy chồng khác lại phải đặt lại thêm phiền, thành ra cái vòng vẫn còn ở trong. Còn anh mỗi lần nhớ tới chuyện triệt sản thì mất hồn. Lấy vợ mới mấy tháng anh nghe vợ hỏi cơm canh cá, thêm chua, anh tưởng chị có bầu. Gặp lúc phong trào triệt sản nam đang lên, trong cơn hồ hởi quá độ, phần vì muốn nêu gương phần vì số tiền thưởng, anh cũng xung phong ghi tên triệt sản. Anh đã thân hành leo lên cái bàn bằng y-nốc lạnh ngắt ở bệnh viện huyện. Y tá Lan, một cô gái mười tám đôi mươi xinh đẹp mà dạn hết chỗ nói, một tay cô dứt không biết bao nhiêu là sợi dây "oan nghiệt" của bọn thanh niên vùng này! Thấy anh còn chần chừ cô nắm lưng quần đùi kéo cái rẹt, xuống quá gối. Anh chẳng kịp phản ứng gì cả. Đang khi cô xoay lưng lại lục lọi dụng cụ loảng xoảng lấy cái dụng cụ giống cây kềm mở kết của bọn thợ điện. Cô Lan kẹp cục bông thuốc đỏ bôi, anh nghĩ, lúc này không hành động thì lúc nào, anh vội vàng kéo quần lên chạy ra ngoài, nói: "*Thời để bữa khác!*" Cô Lan lại bàn, lấy danh sách bôi tên anh, Lâm bầm: "*Làm rắc rối thêm cho người ta phải sửa sổ sách, thay đổi báo cáo...*" Anh trở về, vợ hỏi sao? Anh nói chưa, đồng người quá đỗi không được. Anh hú hồn, còn tí nữa là mất cái khả năng truyền giống. Sau này không con mang tội bất hiếu "*Bất hiếu hữu tam, vô hậu chi đại!*"

Thời gian sau cuộc sống cặp này mô phỏng giống như công ty trách nhiệm hữu hạn. Anh nghĩ không lẽ quanh năm suốt tháng cứ qua tiệm Tám Bền Xe ăn phở? Với lại kiểu ấy cũng chẳng "kinh tế" gì. Anh lãnh lương về đặt xuống dưới gối chị. Chị cũng có lương, trước đây chị thường tới nhà chị Phấn, mua nửa kí bún, cái tai heo chấm mắm nêm với ớt xiêm. Cho nên việc ăn uống tuy là hạ tầng song nó lại quyết định cho những vấn đề thượng tầng. Công ty TNHH ra đời trong hoàn cảnh ấy và cũng chính trong cảnh ấy tâm hồn hai người cũng có sự biến chuyển sâu sắc, Họ thấy cần có nhau trong đời. Không khí trở nên dễ thở hơn. Tuy thế vì tự ái thì ít vì mắc cỡ thì nhiều, cả hai vẫn chưa nói lỏng việc cấm vận tình cảm. Họ vẫn giữ bộ mặt lạnh lùng với nhau. Bởi thế, đêm đêm cái chiến lũy hoa vẫn phải làm nhiệm vụ của nó.

Cho đến một hôm, anh còn nhớ đó là lễ thôi nôi con chị Luận. Chị này là cán bộ phong trào, cũng vì làm gương nên 45 tuổi mới đẻ con so. Người ta uống rượu vào thì vui vẻ hoạt bát yêu đời riêng Bốn Hòa hễ rượu vào thì thấy cái gì cũng thương, cũng buồn, cũng tủi thân, cũng muốn khóc. Đang nhậu thì anh Đào trúng gió. Anh Bốn thấy cái cảnh chị Thúy lấy cái muỗng nhôm cạo dọc sống lưng cho chồng, vừa cạo vừa than:

- Trời ơi gió chi mà gió! Chỗ mô cũng có gió...

Chị vừa nói vừa thút thít khiến Bốn Hòa cảm cảnh cũng muốn khóc theo, nước mắt lưng tròng. Rủi cho anh, không ai hỏi thì thôi, đằng này lão Bá nhìn anh hỏi:

- Chú Bốn, sao mắt chú đỏ thế?

Bốn Hòa òa lên như một đứa bé. Anh xấu hổ không nhậu nữa, ra sân dựng chiếc xe 67 lên đạp mấy cái xe nổ, leo lên chạy loạng choạng một đoạn mới lấy lại thăng bằng. Trên con đường làng trở về nhà, hoàng hôn đã lấp đầy. Ngang qua nhà Tám Soan, nhìn vào thấy Tám Soan gói đầu lên đùi cho vợ bắt chích. Cảnh tượng âu yếm quen thuộc cũng làm cho anh tủi thân. Xe chạy một đoạn nữa thấy cặp chó kéo nhau ra bụi tre vắng vẻ dính nhau. Anh thương thân nghĩ, con chó con mèo chúng còn tình nghĩa vợ chồng, còn mình thì... Ai ngờ đúng lúc ấy cặp chó bị mấy con khác cắn đuổi cả hai kéo lê nhau băng qua đường khi chiếc 67 chạy tới, thế là ầm, tai nạn xảy ra!

Anh tỉnh dậy thấy đang nằm trên giường nhà mình. Lạ quá lần này chẳng biết ai đặt anh nằm chính giữa giường, chồng lên chiến lũy hoa. Sơn đang lấy vôi quét dưới hai bàn chân, chị sờ đầu chồng giống như mẹ sờ con, nói:

- Cũng còn may, người với xe không hề hấn gì, chỉ bẻ cái nón cối với sút mất một chiếc dép râu. Uống chi mà uống!...

Giọng chị đầy sự âu yếm. Chị kê tô cháo đậu xanh lên miệng giúp chồng mau già rượu. Anh thấy ê ẩm toàn thân nhưng lạ quá một chỗ nào đó trong ngực lại có cảm giác ấm áp dễ chịu lan tỏa ra khắp nơi...

Đêm đó mặt trận vỡ. Chiến lũy hoa bị quân của hai bên tràn sang chà đạp tan tành

Quý Thể